Відокремлений структурний підрозділ «Березівське вище професійне училище Національного університету «Одеська політехніка»

Циклова комісія гуманітарних та соціально-економічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчально-виробничої роботи
Лариса ЯНЧЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи соціології та філософії»

напрям підготовки **G Інженерія, виробництво та будівництво**
(шифр і назва напряму підготовки)

спеціальність **G 13 Харчові технології (0721 Food processing)**

відділення **Громадське харчування**

2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи соціології та філософії» для здобувачів освіти за напрямом підготовки G Інженерія, виробництво та будівництво, спеціальністю **G 13 Харчові технології**.

28.08.2025 року

Розробники:

ЯНЧЕНКО Лариса – заступник директора з навчально-виробничої роботи, викладач вищої категорії;

ГОНЧАРЕНКО Олена – голова циклової комісії гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, викладач вищої категорії, викладач української мови та літератури.

РИБІНА Алла – викладач першої категорії.

Робоча програма розроблена на основі Стандарту фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня – фаховий молодший бакалавр, галузі знань – 18 Виробництво та технології, спеціальності – 181 Харчові технології, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 17.11.2021 р. № 1244 та розглянута на засіданні циклової комісії гуманітарних та соціально-економічних дисциплін та рекомендована до використання
Протокол № 1 від 28.08.2025року

Голова циклової комісії _____ **Олена ГОНЧАРЕНКО**
(підпис)

1. **Опис навчальної дисципліни**

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів
1</td><td>Галузь знань:
<u>G Інженерія, виробництво та будівництво</u></td><td colspan="2">Нормативна</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Змістових модулів – 2
Кількість кредитів – 4 (120)

Загальна кількість годин – 66</td><td rowspan="2">Спеціальність:
<u>G 13 Харчові технології</u></td><td colspan="2">Рік підготовки</td></tr>
<tr><td>1-й</td><td>2-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Всього годин для денної форми навчання:

аудиторних – 48
практичні/семінарські - 12
самостійної роботи студента – 60</td><td rowspan="2">Освітньо-кваліфікаційний рівень:
<u>Фаховий молодший бакалавр з харчових технологій</u></td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>1-й – 2-й</td><td>3-й – 4-й</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>32 -</td><td>28 -</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>24</td><td>24</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>8</td><td>4</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Інші форми занять</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>32</td><td>28</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Вид контролю:</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Залік</td></tr>
</table>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення соціології є формування у здобувачів освіти знань про суспільство як системне утворення, вміння розбиратися в сутності його структурних елементів, взаємозв'язку між ними, розуміння ролі людського потенціалу в суспільстві та проблем взаємовідносин людини та соціуму.

Вивчення освітнього компонента є формування у здобувачів освіти теоретичного образу світу на основі сучасних вітчизняних та зарубіжних соціально-філософських підходів, концепцій, ідей; формування та вдосконалення в здобувачів освіти навичок використання законів і категорій соціальної філософії для фундаменталізації професійних знань і для подальшого розвитку творчого мислення; формування знань про соціальну систему суспільства, розуміння сутності соціального життя та соціальної структури суспільства. Завданням вивчення освітнього компонента є вивчення сутності, історії, теорії методології, організації соціологічних досліджень, набуття навичок соціальної діяльності та поведінки. Предметом вивчання є відтворення емпіричної реальності, загальні і специфічні закони та закономірності розвитку і функціонування історично визначених соціальних систем, механізми та форми прояв цих законів і закономірностей.

Основними завданнями курсу є:

- формування системи знань про суспільство;
- усвідомлення здобувачами освіти сутності соціальних процесів;
- набуття навичок соціологічного аналізу;
- свідоме застосування отриманих знань до проблем власного суспільства;
- виховання активної життєвої позиції.

В процесі вивчення предмету здобувачі освіти ***повинні отримати знання відповідно до загальних компетентностей відповідно Стандарту з підготовки фахових молодших бакалаврів, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України № 1244 від 17.11.2021 р. за спеціальністю 181 Харчові технології та відповідно до затвердженого Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюються підготовка здобувачів вищої та фахової перед вищої освіти №266 від 29.04.2015 року(зі змінами):***

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

а саме:

- загальну характеристику суспільства як цілісної системи та її складових елементів;
- предмет, структуру, функції, принципи, методи, основні категорії та закони соціології як науки;
- особливості становлення соціології як самостійної науки;
- структуру та зміст спеціальних соціологічних теорій;

• послідовність розробки програми соціологічного дослідження;
• основні методи збору, обробки, аналізу результатів соціологічного досліджень;
• шляхи реалізації результатів соціологічних досліджень і соціальних технологій у суспільній практиці.

Здобувачі освіти по закінченні навчання повинні показати відповідні результати*:*
РН17. Спілкуватися та укладати ділову документацію державною та іноземною мовами, зокрема з професійних питань.
а саме :
• пояснювати, оцінювати, узагальнювати знання про суспільство в контексті системного підходу з елементами структурно-функціонального аналізу;
• володіти основними соціологічними термінами, користуватися ними під час виступів на семінарах, в дискусіях, диспутах тощо;
• користуватися всіма доступними джерелами знань; самостійно добирати матеріал до реферату, доповіді, самостійної роботи;
• використовувати в роботі засоби масової комунікації, в т. ч. комп'ютерні джерела інформації;
• брати участь в організації та проведенні соціологічних опитувань;
• використовувати на практиці результати соціологічних досліджень при діагностуванні причин соціальних конфліктів в сім'ї, колективі, на виробництві;
• сприяти розв'язанню міжособистісних та трудових конфліктів.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема №1. Соціологія як наука

Загальна характеристика соціології як наукової дисципліни. Об’єкт соціології.

Передумови виникнення соціології. Предмет соціології та наукові дискусіїнавколо предмету соціології.

Поняття соціального. Рівні соціологічного аналізу. Структура соціологічного знання. Теоретична соціологія (макрорівень). Спеціальні та галузеві теорії (мезорівень). Емпірична соціологія: особливості пізнавального процесу в соціології (мікрорівень). Конкретно-соціологічні дослідження: інструментарій дослідження.

Методи дослідження. Ключові категорії соціології. Функції соціології.

Зв’язок соціології із соціогуманітарними науками.

Тема №2. Суспільство як система.

Суспільство як надскладна органічна система. Поняття суспільства як нації-держави та системи соціальних відносин. Історичні типи суспільств: традиційне, індустріальне та постіндустріальне суспільства.

Ранні суспільні форми: суспільство збирачів та мисливців, прості аграрні й скотарські суспільства, перші цивілізації та імперії (складні суспільства).

Фактори соціальних змін: об’єктивні та суб’єктивні, зовнішні та внутрішні фактори соціальних змін. Інноваційно-еволюційний розвиток, об’єктивнісоціальні процеси.

Сучасність і динаміка українського суспільства. Поняття революції та її відмінність від еволюційного процесу. Типи та види революцій. Класові та національно-визвольні революції. Сучасні демократичні революції.Революційний цикл. Теоретичні пояснення революцій.

Тема №3. Особистість у системі соціальних зв’язків.

Поняття людини й особистості. Особистість як соціальна одиниця. Типове й індивідуальне в особистості. Функції й структура особистості. Етапи й види соціалізації. Детермінанти й інститути соціалізації. Виховання як процес цілеспрямованої соціалізації.

Тема №4. Соціологія сім'ї та молоді.

Сім’я як соціальний інститут і як мала соціальна група. Сутність сім’ї. Соціологічні ракурси вивчення сім’ї. Поняття «сім’ї» та «шлюбу». Основні історичні етапи розвитку сім’ї. Їх характеристика. Структурні форми сучасної сім’ї. Соціальні функції сім’ї. Шлюб і сім’я в умовах модернізації суспільних відносин. Тенденції розвитку інститутів сім’ї та шлюбу.

Соціологія молоді в системі соціологічного знання. Теоретичні положення понятійний апарат та категорії. Соціологія молоді та молодіжна політика держави. Взаємозв’язок між суспільством та молоддю. Розвиток соціології молоді в Україні. Процеси визначення та нові тенденції. Перспективи та значення молодіжної політики в системі функціонування держави. Соціальні проблеми молоді. Рівні молодіжної свідомості.

Тема №5. Філософія, її призначення, зміст і функції в суспільстві.

Поняття світогляду. Роль світогляду в житті людини. Історичні типи світогляду. Міфологія як перша форма світогляду. Філософія — теоретична основа світогляду. Основне питання філософії. Поняття матеріалізму та ідеалізму. Предмет філософії. Методи філософії. Упереджене поняття про діалектику.

Тема №6. Дух, матерія, природа, людина: грані буття.

Філософське поняття матерії. Рух, простір, час і відображення як головні властивості і форми існування матерії. Основні форми руху матерії. Проблема свідомості в філософії. Мозок — матеріальний орган психічної діяльності. Праця — основа свідомості. Мова і свідомість

Тема №7. Теорія пізнання. Учення про істину та її критерії.

Пізнання як відбиття дійсності. Єдність чуттєвого та раціонального в пізнанні. Емпіризм та раціоналізм. Роль відчуттів та абстракцій в процесі пізнання. Поняття істини. Об’єктивність, відносність та абсолютність істини. Практика — критерій істини. Основні методи наукового пізнання.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		л	п	с/р
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. Теоретична соціологія.				
Тема 1. Соціологія як наука **Соціологія як наука про суспільство** 1. Соціологія як наука. Предмет та об'єкт соціології. 2. Закони і категорії соціології. 3. Структура і функції соціології. 4. Місце соціології в системі наук.	4	4		4
Тема 2. Становлення і розвиток соціології **Історія розвитку соціології** **Історія розвитку соціологічного знання** 1. Історія розвитку соціологічного знання: протосоцологія. 2. Соціологія Е. Дюркгейма та М. Вебера. 3. Німецька формальна соціологія: Г. Зіммель та Ф. Тьоніс. 4. Сучасна західноєвропейська та американська соціологія (структурний функціоналізм, символічний інтеракціонізм, психологічні концепції).	5	4	1	4
Тема 3. Соціологія суспільства та особистості 1. Поняття суспільства та його типи. 2. Суспільство як соціальна система. 3. Соціальна структура суспільства. 4. Теорія соціальної стратифікації	4	4		4
Тема 4. Соціальні інститути та організації. Соціальні групи та соціальні спільності **Соціологічний аналіз особистості** 1. Поняття «особистість» у соціології. 2. Процес соціалізації особистості. 3. Соціальний статус та система соціальних ролей особистості. Рольовий конфлікт	4	2	2	4
Тема 5. Соціальні зв'язки, соціальна дія та взаємодія	2	2		4
Тема 6. Соціологія сім'ї 1. Соціологія сім'ї: об'єкт, предмет, основнікатегорії. 2. Сім'я як соціальний інститут та маласоціальна група. Структура сім'ї. 3. Форми шлюбу. Соціальні функції сім'ї. Тенденції розвитку сучасної сім'ї.	5	4	1	4
Тема 7. Особистість в соціології. Соціалізація. Девіантна поведінка	4	4		4
Тема 8. Соціологічні дослідження: сутність, види, етапи **Організація та проведення соціологічного дослідження громадської думки** 1. Сутність та складові соціологічного дослідження. 2. Види соціологічного дослідження. Програма соціологічного дослідження. 3. Методи проведення соціологічних досліджень.	5	3	1	4

Тема 9. Соціальне благополуччя як об'єкт соціологічних досліджень	6	3	2	4
Разом	**32**	**24**	**8**	**32**
Змістовий модуль 2. Основи соціальної філософії				
Тема 10. Філософія як специфічний тип знання 1. Сутність та предмет філософії. 2. Світогляд та його структура. 3. Історичні форми світогляду 4. Особливості філософського світогляду. Філософія в системі культури. Основні функції філософії.	2	2		4
Тема 11. Філософія Стародавнього Сходу Особливості та характерні риси східного та західного типів філософствувань. 1. Філософія Стародавньої Індії. 2. Філософія Стародавнього Китаю. Філософія Стародавньої Греції. 3. Класичний період розвитку античної філософії (Сократ, Платон, Аристотель). Філософія елліністичного періоду. Філософія Стародавнього Риму.	5	4	1	+
Тема 12. Філософія Середньовіччя та доби Відродження Релігійний характер середньовічного світогляду та філософії. Теоцентризм. Філософські ідеї патристики та схоластики. Номіналізм та реалізм. Антропоцентризм епохи Відродження. Розвиток натурфілософськихвчень: геліоцентризм, пантеїзм.	4	4		4
Тема 13. Європейська філософія Нового часу та епохи Просвітництво XVII –XVIIIст. 1. Особливості розвитку філософії Нового часу. 2. Проблема наукового методу. Емпірико- сенсуалістична філософія (Ф. Бекон, Дж. Локк, Дж. Берклі, Д. Юм). 3. Філософський раціоналізм (Р.Декарт, Б. Спіноза, Г.Лейбніц). 4. Вчення про субстанцію. Філософія епохи Просвітництва. Французький матеріалізм XVIII ст. 5. Німецька класична філософія. (І.Кант, Й. Фіхте, Ф.Шеллінг, Гегель, Л.Фейєрбах.	5	4	1	6
Тема 14. Світова філософія XIX-XX ст. 1. Основні напрямки та риси некласичної філософії. Постмодернізм. 2. Сутність позитивізму та основні етапи розвитку. Марксистська філософія. 3. Антропологічний напрям у філософії (екзистенціалізм, фрейдизм, неофрейдизм та ін.). 4. Релігійна філософія (неотомізм, персоналізм,тейярдизм та ін.).	5	4	1	4
Тема 15. Українська філософія 1. Джерела та особливості української філософії. 2. Філософські ідеї у творах давньоруських книжників та в пам'ятках літератури. 3. Ідеї гуманізму та Реформації у творах українських мислителів (2-га пол.. XIII – перша пол. XVII ст.). 4. Вчення про людину у філософії Г.Сковороди. 5. Філософія українського романтизму XIX ст. (М.Гоголь, М.Костомаров).	4	4		4

Тема 16. Проблема буття у філософії 1. Буття як всеохоплююча реальність. 2. Основні форми буття. 3. Співвідношення категорій «буття», «субстанція», «матерія». 4. Атрибути матерії та спосіб її існування. 5. Особливості діалектичного осмислення буття	4	2	2	4
Тема 17. Проблема пізнання у філософії. Методологія наукового дослідження 1. Сутність пізнавального процесу та його структура. 2. Філософське розуміння істини. Поняття практики. 3. Методологія наукового пізнання. Основні форми. Наукове пізнання і творчість. 4. Основні закони діалектики та їх методологічне значення. Категорії діалектики. 5. Альтернативи діалектики. Метафізика.	4	4		4
Разом	**28**	**24**	**4**	**28**
Усього годин	**60**	**48**	**12**	**60**

5. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	**Тема 1. Соціологія як наука** **Соціологія як наука про суспільство** 1. Соціологія як наука. Предмет та об'єкт соціології. 2. Закони і категорії соціології. 3. Структура і функції соціології. 4. Місце соціології в системі наук.	4
2.	**Тема 2.** Становлення і розвиток соціології **Історія розвитку соціології** **Історія розвитку соціологічного знання** 1. Історія розвитку соціологічного знання: протосоцологія. 2. Соціологія Е. Дюркгейма та М. Вебера. 3. Німецька формальна соціологія: Г. Зіммель та Ф. Тьоніс. 4. Сучасна західноєвропейська та американська соціологія (структурний функціоналізм, символічний інтеракціонізм, психологічні концепції).	4
3.	**Тема 3. Соціологія суспільства та особистості** 1. Поняття суспільства та його типи. 2. Суспільство як соціальна система. 3. Соціальна структура суспільства. 4. Теорія соціальної стратифікації	4
4.	**Тема 4.** Соціальні інститути та організації. Соціальні групи та соціальні спільності **Соціологічний аналіз особистості** 1. Поняття «особистість» у соціології. 2. Процес соціалізації особистості. 3. Соціальний статус та система соціальних ролей особистості. Рольовий конфлікт	2
5.	**Тема 5.** Соціальні зв'язки, соціальна дія та взаємодія	2
6.	**Тема 6. Соціологія сім'ї** 1. Соціологія сім'ї: об'єкт, предмет, основнікатегорії.	4

	2. Сім'я як соціальний інститут та маласоціальна група. Структура сім'ї. 3. Форми шлюбу. Соціальні функції сім'ї. Тенденції розвитку сучасної сім'ї.	
7.	**Тема 7.** Особистість в соціології. Соціалізація. Девіантна поведінка	4
8.	**Тема 8.** Соціологічні дослідження: сутність, види, етапи **Організація та проведення соціологічного дослідження громадської думки** 1. Сутність та складові соціологічного дослідження. 2. Види соціологічного дослідження. Програма соціологічного дослідження. 3. Методи проведення соціологічних досліджень.	3
9.	**Тема 9.** Соціальне благополуччя як об'єкт соціологічних досліджень	2
10	**Тема 10. Філософія як специфічний тип знання** 1. Сутність та предмет філософії. 2. Світогляд та його структура. 3. Історичні форми світогляду 4. Особливості філософського світогляду. Філософія в системі культури. Основні функції філософії.	4
11	**Тема 11. Філософія Стародавнього Сходу** Особливості та характерні риси східного та західного типів філософствувань. 1. Філософія Стародавньої Індії. 2. Філософія Стародавнього Китаю. Філософія Стародавньої Греції. 3. Класичний період розвитку античної філософії (Сократ, Платон, Аристотель). Філософія елліністичного періоду. 4. Філософія Стародавнього Риму.	4
12	**Тема 12. Філософія Середньовіччя та доби Відродження** Релігійний характер середньовічного світогляду та філософії. Теоцентризм. Філософські ідеї патристики та схоластики. Номіналізм та реалізм. Антропоцентризм епохи Відродження. Розвиток натурфілософських вчень: геліоцентризм, пантеїзм.	4
13	**Тема 13. Європейська філософія Нового часу та епохи Просвітництво XVII –XVIIIст.** 1. Особливості розвитку філософії Нового часу. 2. Проблема наукового методу. Емпірико- сенсуалістична філософія (Ф. Бекон, Дж. Локк, Дж. Берклі, Д. Юм). 3. Філософський раціоналізм (Р.Декарт, Б. Спіноза, Г.Лейбніц). 4. Вчення про субстанцію. Філософія епохи Просвітництва. Французький матеріалізм XVIII ст. 5. Німецька класична філософія. (І.Кант, Й. Фіхте, Ф.Шеллінг, Гегель, Л.Фейєрбах.	4
14	**Тема 14. Світова філософія XIX-XX ст.** 1. Основні напрямки та риси некласичної філософії. Постмодернізм. 2. Сутність позитивізму та основні етапи розвитку. Марксистська філософія. 3. Антропологічний напрям у філософії (екзистенціалізм, фрейдизм, неофрейдизм та ін.). 4. Релігійна філософія (неотомізм, персоналізм,тейярдизм та ін.).	4
15	**Тема 15. Українська філософія** 1. Джерела та особливості української філософії. 2. Філософські ідеї у творах давньоруських книжників та в пам'ятках літератури.	4

	3. Ідеї гуманізму та Реформації у творах українських мислителів (2-га пол.. XIII – перша пол. XVII ст.). 4. Вчення про людину у філософії Г.Сковороди. 5. Філософія українського романтизму XIX ст. (М.Гоголь, М.Костомаров).	
16	**Тема 16. Проблема буття у філософії** 1. Буття як всеохоплююча реальність. 2. Основні форми буття. 3. Співвідношення категорій «буття», «субстанція», «матерія». 4. Атрибути матерії та спосіб її існування. 5. Особливості діалектичного осмислення буття	2
17	**Тема 17. Проблема пізнання у філософії. Методологія наукового дослідження** 1. Сутність пізнавального процесу та його структура. 2. Філософське розуміння істини. Поняття практики. 3. Методологія наукового пізнання. Основні форми. Наукове пізнання і творчість. 4. Основні закони діалектики та їх методологічне значення. Категорії діалектики. 5. Альтернативи діалектики. Метафізика.	4
	Разом:	**48**

5. Теми практичних/семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	**Соціологія як наука про суспільство** 1. Соціологія як наука. Предмет та об'єкт соціології. 2 Закони і категорії соціології. 3. Структура і функції соціології. 4. Місце соціології в системі наук	1
2.	**Українська філософія та соціологія** 1. Вчення про людину у філософії Г.Сковороди. 2. Філософія українського романтизму XIX ст. (М.Гоголь, М.Костомаров). 3. Основні етап розвитку української соціології. 4. Соціологічні погляди М. Драгоманова та М. Грушевського. 5. Соціологічна концепція Б. Кістяківського та В. Липинського.	2
3.	**Суспільство як об'єкт соціологічного аналізу** 1. Поняття суспільства та його типи. 2. Суспільство як соціальна система. 3. Соціальна структура суспільства. Теорія соціальної стратифікації.	1
4.	**Соціологічний аналіз особистості** 1. Поняття «особистість» у соціології. 2. Процес соціалізації особистості. Соціальний статус та система соціальних ролей особистості. Рольовий конфлікт.	1
5.	**Соціологія сім'ї** 1.Соціологія сім'ї: об'єкт, предмет, основні категорії. 2.Сім'я як соціальний інститут та мала соціальна група. Структура сім'ї. 3.Форми шлюбу. Соціальні функції сім'ї. Тенденції розвитку сучасної сім'ї.	2

6.	**Молодь як предмет дослідження соціології. Соціологія праці** 1. Місце соціології молоді в системі соціологічного знання. 2. Молодь як велика соціально-демографічна група. «Молодіжні» проблеми. 3. Соціологія праці: предмет, об'єкт, основні категорії. 4. Формування соціологічних ідей про працю («Хоторнський експеримент»). Теорії мотивації (Ф.Герцберга, Д. Макклелланда).	1
7.	**Філософія як світоглядне знання** 1. Філософія як особлива форма суспільної свідомості. Предмет філософії. 2. Міфологія і релігія як витоки філософії. 3. Філософія і наука. Філософія в системі культури. Основні функції філософії	1
8.	**Особливості розвитку європейської філософії** 1. Етапи розвитку античної філософії. Космоцентризм. 2. Філософські ідеї Середньовіччя. Теоцентризм. 3. Основні риси антропоцентризму та натурфілософії епохи Відродження. 4. Зародження та особливості філософських ідей Нового часу. Просвітництво. 5. Сучасна філософія XIX-XX ст.	1
9.	**Проблема буття у філософії** 1. Особливості розуміння буття в історико- філософському контексті. Буття, субстанція, матерія. 2. Форми існування матерії. 3. Теорії походження людини. Сенс життя людини. 4. Структура свідомості. Свідомість і мова.	2
	Усього	**12**

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	**Соціологія як наука** Теоретична соціологія. Емпірична соціологія. Рівні соціологічного вивчення суспільства. Прикладна соціологія. Категоріально-понятійний апарат соціології.	4
2.	**Історія розвитку соціології** 1. Основні досягнення емпіричноїсоціології XX ст. 2. Суспільна думка і натовп за Г.Тардом. 3. Психологічний підхід Ф. Гіддінгсадо досліджень суспільства. 4. Теорія соціальної мобільності П.Сорокіна 5. Український соціологічний інституту Відні (1919-1924). 6. Українська соціологія в радянський період Суспільство як соціальна система. Соціальна структура та соціальна стратифікація.	4
3.	**Соціологія суспільства та особистості** 1. Особливості побудови громадянського суспільства. 2. Теорії походження суспільства. 3. Механізми розвитку та руйнуваннясуспільства. 4. Види соціальних груп.Види та характеристика соціальних інститутів. 5. Соціальна мобільність особистості усучасному суспільстві.	6

	6. Особистість в соціальній структурісуспільства. Соціальний контроль: види тафункції. Соціальні відносини. Конфлікт як прояв соціальних відносин.	
4.	**Підрозділи соціології** Сім'я та гендерна політика. Структура сім'ї залежно від формишлюбу. Праця як вид соціальної діяльності. Теорія ієрархії потреб А. Маслоу. Теорія стилів управління Д. Макрегора.Принцип Парето (Вільфредо Федеріко Парето) Матриця Ейзенхауера або правило «камінців у кошику» Сучасні концепції масової комункації.Парадигми вивчення масової комунікації (парадигма «тотального» впливу; «парадигма ефектів» мас-медіа). Інтернет як простір для комунікації:позитивні та негативні сторони. Соціальні відносини. Конфлікт як прояв соціальних відносин. Економічна соціологія. Соціологія менеджменту та праці. Політична соціологія. Соціологія громадської думки. Соціологія особистості. Соціологія сім'ї. Гендерна соціологія. Соціологія гуманітарної сфери. Організація соціологічних досліджень.	6
5.	**Історичні етапи розвитку філософії** **Філософія Стародавнього світу.** Філософія епохи еллінізму. Епікуреїзм,стоїцизм, скептицизм.	4
6.	**Філософія епохи Відродження.** Натурфілософія епохи Відродження.(Микола Кузанський, Дж. Бруно)	4
7.	**Філософія Нового часу.** Метод пізнання Ф. Бекона. Вчення про «ідоли» Вчення про субстанцію Б. Спінози Монадологія Г.В. Лейбніца Суб'єктивний ідеалізм Дж.Берклі та Д.Юма.	4
8.	**Філософія XIX – XX ст.** Філософія А. Шопенгауера та С.Кєркегора Філософія життя Ф. Ніцше Вчення про свободу у поглядах СартраРелігійна філософія (неотомізм, тейярдизм) Американська філософія прагматизму	4
9.	**Українська філософія** Український ренесанс. Юрій Дрогобич Розвиток суспільно-політичних ідей в українській філософії XIX-XX ст. (В.Липинський (класократія))	4
10.	**Діалектика** Діалектика як вчення про розвиток Закон взаємного переходу кількісних змін у якісні Закон єдності і боротьбипротилежностей Закон запереченняз апереченняКатегорії діалектики Альтернативи діалектики (софістика, метафізика, догматизм, еклектика)	6
11.	**Філософськаантропологія** Людина як предмет філософського осмислення. Сутність людини. Філософія особистості (людина,індивід та особистість) Духовна діяльність, її особливість. Поняття духовності. Дух і душа.	4

12.	**Гносеологія** Поняття про пізнання та його види.Суб’єкт і об’єкт пізнання. Рівні та форми пізнавальної діяльності.Єдністьчуттєвого і раціонального у пізнанні. Методологія наукового пізнання. Основні форми	4
13.	**Філософія історії** Суспільство як складна система. Історичні форми спільності людей Рушійні сили та суб’єкти суспільного розвитку. Особа та суспільство Цінності та їх роль у житті суспільствата людини Культура та цивілізація як результатлюдської життєдіяльності. Поняття культури. Цивілізація як соціокультурнеутворення.	6
	Усього	**60**

8. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- міні-лекція – використовується для пояснення важливих питань, тенденцій;
- розповідь – використовується при повідомленні фактів, подій;
- бесіда – розмова викладача зі студентами на підставі чіткої системи запитань, які підводять слухачів до активного засвоєння нового матеріалу;
- ілюстрація – використання плакатів, портретів відомих діячів, фотографій тощо;
- демонстрація – використання на заняттях навчальних відеофільмів,
- проблемне навчання – розв'язання нестандартних ситуацій, у ході яких здобувачі освіти засвоюють нові знання, здобувають нові уміння та практичні навички.
- самостійна робота здобувачів освіти – самостійна навчальна діяльність здобувачів освіти на занятті та в позааудиторний час, яка сприяє формуванню, виробленню навичок самостійної пізнавальної діяльності здобувачів освіти.

9. Методи контролю

Оцінка якості засвоєння робочої програми з навчальної дисципліни включає поточний контроль успішності (фронтальне опитування, усне опитування, оцінка активності здобувачів освіти на занятті, тестування), оцінки за реферати, повідомлення, модульний контроль знань.

Підсумкова оцінка якості засвоєння навчальної програми – Підсумковий контроль.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Шкала оцінювання: національна

Оцінка за національною шкалою/ National grade	Шкала ЄКТС/ECTS grade	100-marks grade		Внутрішня шкала/Internal grade of estimation
		Мінімальний бал/Minimum marks	Максимальний бал/ Maximum marks	
Диференційована шкала/Differentiated grade				
		97	100	12
		93	96	11
Відмінно/Excellent	A	90	92	10
Добре/Good	B	78	89	9
		71	77	8
Добре/Good	C	65	70	7
Задовільно/Satisfactory	D	58	64	6
		54	57	5
Задовільно/Satisfactory	E	50	53	4
		35	49	3
Незадовільно/Fail	Fx	18	34	2
Незадовільно/Fail	F	0	17	1
Не диференційована шкала/Undifferentiated grade				
Зараховано/Passed		50	100	Зараховано
Не зараховано/Fail		0	49	Не зараховано

10.Методичне забезпечення

1. Державний стандарт з підготовки фахових молодших бакалаврів, затверджений Наказом Міністерства освіти і науки України № 1244 від 17.11.2021 р. за спеціальністю **181 Харчові технології.**
2. Робоча програма навчальної дисципліни.
3. Плани занять.
4. Навчально-наочні посібники, технічні засоби навчання тощо.
5. Конспект лекцій з дисципліни.
6. Комплекс тестових завдань для визначення знань з дисципліни.
7. Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять.
8. Завдання до практичних занять.
9. Методичні розробки (контент) викладача, методичні матеріали (рекомендації НМЦ ПТО в Одеській області).
10. Методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу здобувачів освіти (підручники та посібники).
11. Інші матеріали – тематичні вебінари, семінари, конференції.

11. Рекомендована література

Базова

1. Палагнюк М.М. Філософія та соціологія : навч.-метод. комплекс .Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2022. 337с. URL:https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=472587
2. Андрусів Л. З. Соціологія : метод. вказівки. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2015. 72с. URL: http://chytalnya.nung.edu.ua/node/2810.
3. Палагнюк М.М. Філософія та соціологія: конспект лекцій. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. 175 с. URL: http://chytalnya.nung.edu.ua/node/5305.

Додаткова література

4. Андрусів Л. З. Архетип батька: історико-філософський аналіз. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. 2019. Випуск 24. С. 4-9.
5. Андрусів Л.З. Містичний та раціональний аспекти богопізнання у київоруській духовній культурі. Вісник Прикарпатського університету. Філософські і психологічні науки. 2016. Вип. 20. С. 7-11.
6. Андрусів Л.З. Особливості комунікації в концепції інформаційного суспільства Е. Тоффлера. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції: Розвиток соціальних комунікацій та правове регулювання модернізації освіти в контексті євроінтеграції України. (м. Івано-Франківськ, 20-22 травня 2015 р.) Івано-Франківськ, 2015. С. 79-81.
7. Андрусів Л. З. Раціоналістичні тенденції в українській філософській думці XI – поч. XVII ст. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. 2020. Випуск 29. С. 4-9.
8. Кудлач В. І. Соціологія : конспект лекцій. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2020.117 с.
9. Людина і світ. Підручник для ПТНЗ та ВНЗ, затверджено МОН України – Київ, «Знання», 2001 - https://drive.google.com/file/d/1Cm9q-5zAyVA5VvbkZFONqZhfjvtTF-8S/view?usp=sharing
10. Назаренко Н.В., Воронянський В.О., Назаренко Г.І., Мануйлов Є.М., Требін М.П., Панфілов О.Ю., Каліновський Ю.Ю. Людина і світ. Підручник для ЗНЗ , рівень стандарту, академічний рівень, профільний рівень. Рекомендовано МОН України – Харків, «Сиция», 2012.
11. Огнев`юк В.О., Утюж І.Г. Філософія. Історія філософії – підручник для ЗНЗ(профільний рівень), рекомендовано МОН України – Київ, «Грамота», 2010. https://drive.google.com/file/d/1q1iD56MDUuQILkZhDI_btZejPwI9Pl8/view?usp=sharing
11. Філософія : хрестоматія : у 2-х ч. уклад. Сидоренко М. Івано-Франківськ : Просвіта, 2018. 295 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

10. Навчальні матеріали онлайн. Філософія. URL:http://pidruchniki.com/filosofiya/
11. Prometheus. Соціологія та соціальні дослідження: що, як, навіщо? URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/IRF/SOC101/2015_T1/course/
12. Youtube. Plato'sCave (україномовні лекції по філософії). URL: https://www.youtube.com/channel/UCdymTSU5CS-pOzo6clD8p5g